

Europapolitisk samarbeid i Østlandssamarbeidet

En arena for erfaringsutveksling og læring

Ansvarlige: Europaforum, fagpolitiske utvalg for samferdsel og næring og kompetanse samt adm grupper

Bakgrunnsnotat for Europaforums samling 30.09 og 1.10 2021 på Lillehammer

Problemstillinger for diskusjon dag 2 - dialog i grupper 10:45 til 11:45

Problemstillinger:

- Hvordan bruke internasjonalt prosjektarbeid som verktøy i fylkeskommunenes samfunnsutviklingsoppdrag - kobling mellom politisk innsats og verktøy i form av programmer og prosjekter?
- Hva er merverdien av å dele og hvordan gjøres dette på en effektiv og nyttig måte? Eksempler på aktuelle tema og prosjekter!

Østlandssamarbeidet som arena for erfaringsutveksling og læring

Deltakelse i EU-programmer bidrar til å styrke regionenes og byene stilling i Europa. Programdeltagelse gir i tillegg tilflyt av kunnskap, erfaringer, modeller og verktøy samt tilgang på midler for konkrete prosjekter på prioriterte områder.

Gjennom Østlandssamarbeidet kan fylkeskommunene

- Legge til rette for bedre resultater og mer effektive løsninger gjennom informasjonsutveksling, koordinering, arbeidsdeling samt felles analyser og prosjekt- og utviklingsarbeid
- Bidra til utveksling av beste praksis og kunnskap gjennom samarbeid - spille hverandre gode
- Ha en arena for læring og kompetanseutvikling i det internasjonale arbeidet – herunder hvordan lykkes i europeiske prosjekter fra søksfase til godkjent prosjekt og gjennomføring

Ved å dele god praksis fra europeiske prosjekt kan fylkeskommunene spre resultater og synliggjøre merverdi av norske midler til deltakelse i EUs programarbeid (vise bærekraft og langsiktighet). Dette gjelder både Interreg og de ulike sektorprogrammene. Gjennom Østlandssamarbeidet har fylkeskommunene en arena for å kapitalisere på resultater fra ulike prosjekt og å bidra til å bringe resultater fra prosjekter inn i politikktutviklingen – nasjonalt og regionalt. Både representantskapet, de fagpolitiske utvalgene, Europapolitisk forum og ØstsamUng kan benyttes avhengig av tema. I og med at mange prosjekter også gir grunnlag for politikkpåvirkning og synliggjør behov for systemiske endringer, vil samarbeid kunne gi større slagkraft og fylkeskommunene kan spille hverandre gode

Gjennom Østlandssamarbeidet kan en også invitere inn europeiske partnere og nettverk og bringe til torgs resultater og gode løsninger for prosjekter der Norge ikke har deltatt i hovedprosjektene. Dvs. ta ut potensialet fra relevante samarbeidspartnere og få tilgang til gode eksempler, ideer og løsninger. Dette kan også synliggjøre fylkeskommunene og andre aktører i fylkene som interessante, pålitelige og gode partnere i prosjekter.

Grunnlag/basis

Internasjonalt samarbeid utgjør en stor inspirasjonskilde for fylkeskommunenes daglige arbeid, gir innspill til løsninger på regionale utfordringer og støtter opp om samfunnsutviklingsoppdraget. Det legger grunnlag for partnerskap og prosjekter og bidrar til kunnskap og gode eksempler/løsninger på fylkeskommunale oppgaver.

Fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet deltar i dag i prosjekter som er nyttige for politikkutvikling og oppgaveløsning og legger grunnlag for inspirasjon, kompetanseutvikling og endringer i egen organisasjon. I tillegg bistår fylkeskommunene aktører i fylket til å søke og delta i europeisk prosjektsamarbeid.

Gjennom stabil og målrettet deltakelse i europeiske paraplyorganisasjoner skaper fylkeskommunene nettverk og samarbeidsallianser som utvider egne muligheter så vel som for aktører i næringsliv, forskning, kulturliv, offentlig tjenesteyting og innen andre samfunnsområder. Slik deltakelse gir nye perspektiver på egen virksomhet, det åpner for ideer fra andre om hvordan de møter sine utfordringer.

Bakgrunn - Østlandssamarbeidet

Europapolitisk samarbeid har - sammen med samferdsel - vært en del av Østlandssamarbeidets DNA siden etableringen i 1993. Siden 1999 har fylkeskommunene gjennom ØS hatt en felles strategi for det europapolitiske arbeidet i landsdelen. I den nye 2030-strategien for Østlandssamarbeidet er det europapolitiske arbeidet nå et gjennomgående tema som skal bygge opp under de prioriterte politiske innsatsområdene.

Den politiske organiseringen av det europapolitiske arbeidet har utviklet seg og endret seg over tid, og erfaringene har bl.a. dannet grunnlag for politisk organisering på andre områder i ØS. En internasjonal gruppe på administrativt nivå har fungert som nettverksarena mellom fylkeskommunene i hele perioden. Sekretariatet har siden mars 1999 hatt en medarbeider med ansvar å koordinere og være pådriver i det europapolitiske arbeidet.

Etter regionreformen i 2020 består Østlandssamarbeidet nå av fire partnere – Innlandet, Oslo, Vestfold og Telemark samt Viken. Det europapolitiske arbeidet er en integrert del av Østlandssamarbeidet og skal støtte opp under fylkeskommunenes arbeid og de felles politiske innsatsområdene i landsdelen. Dialog og samarbeid med Osloregionens Brusselkontor (ORE), der alle de fire partnerne er medeiere, er en naturlig i det europapolitiske arbeidet.

Representantskapet i Østlandssamarbeidet etablerte i mars 2020 et Europapolitisk forum for fylkeskommunene på Østlandet. Forumet har som mandat å være en møteplass for politikere fra de tre fylkeskommunene og Oslo kommune og utgjøre en felles arena for politikkovertvåking, påvirkning og dialog.